

Eumo Editorial, juntament amb Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, posen a l'abast de les persones que aprenen català un recurs importantíssim: un recull de textos simplificats per ser llegits amb fruïció des de les primeres etapes de l'aprenentatge. Es tracta de la col·lecció «Català Fàcil», que ofereix una selecció d'obres de narradors d'arreu del món i un recull de

biografies de personatges populars i de temes importants de la cultura catalana, amb els textos simplificats i graduats en tres nivells: elemental, amb 500 paraules; mitjà, amb 1.500, i avançat, amb unes 3.000.

Les paraules del text que poden tenir alguna dificultat de comprensió han estat remarcades i s'han definit al marge de la pàgina, moltes vegades amb

un dibuix aclaridor. El cos de lletra és prou gran, per la qual cosa la lectura es fa força agradable. Cada obra conté, a més, un disc compacte per poder sentir el text, capítol per capítol.

Si prenem com a mesura els programes de la Secretaria de Política Lingüística, el nivell elemental és força adequat als cursos bàsics (B1, B2, B3); el nivell mitjà, als primers cursos elemen-

Llengua i Ús

«Català Fàcil»

Vic: Eumo i Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona

Autor
Jordi Esteban

tals (E1,E2), i el nivell avançat, al darrer curs lllindar (E3) o, fins i tot, als primers cursos de nivell intermedi.

La col·lecció va adreçada especialment a aprenents de la llengua. Pot ser de molta utilitat tant per a estudiants universitaris estrangers com per a no catalanoparlants adults, catalanoparlants adults i joves amb dificultats de lectura i aprenentatge, invidents, etc.

A més de la gradació evident que comporta la limitació lèxica de cada nivell, descobrim en les obres un escalonament de la complexitat morfològica i sintàctica, un camí progressiu i ascendent cap a la fluïdesa expressiva. Ho podem veure analitzant breument cadascun dels llibres que configuren la primera tramesa de la col·lecció.

Català Fàcil; 1 ('Anna Frank, el diari d'una noia')

L'Anna parla constantment en present i en primera persona dels seus sentiments, de les seves pors i esperances. També descriu força espais, ambients, persones, situacions... Hi són presents, sobretot, el patró expressiu i el descriptiu, justament els que poden dur-se a terme amb menys complexitat: temps verbals limitats d'indicatiu (present i imperfet), ús de la primera persona del singular, omissió de frases subordinades i insistència en les juxtaposades i coordinades, ús de verbs i adjectius referits a la persona i a les seves percepcions i sensacions, etc. L'interès intrínsec de l'obra, les estructures senzilles amb què s'expressa, l'audició del CD —fet amb un ritme, una claredat i una entonació perfectes— i l'ajut de les definicions de les paraules menys usuals indicades al marge són la garantia d'èxit d'aquesta aportació feta per Gemma Redorta i Eusebi Coromina.

Català Fàcil; 2 ('La vida de Pau Casals')

L'autora de la biografia, M. Rosa Bayà, fa un relat detallat de les etapes de la vida de Pau Casals, de les seves relacions amoroses,

de l'activitat musical i de la lluita personal contra el feixisme. Utilitza de cap a cap un patró narratiu i un to força objectiu que li permet emprar tots els temps verbals del passat, parlar en tercera persona, tractar la successió de fets amb frases juxtaposades, enllaços de coordinació o subordinacions simples, economitzar l'ús de pronoms (*hi, en, combinacions...*), etc. Respon, doncs, a un nivell intermedi que ja domina els temps d'indicatiu i els pronoms de complementació senzilla. La seva lectura té un gran interès, ja que ens mostra la vida d'aquest català universal i ens apropa a la realitat de Catalunya al llarg del segle xx.

Català Fàcil; 3 ('Històries poc corrents')

És un recull de contes de Pere Calders adaptats per Eusebi Coromina. L'adaptació manté fresca la imaginació de l'autor, el seu humor i l'original manera de sorprendre'ns amb situacions divertides, moltes vegades inversemblants. Aquí, el lector es troba amb personatges que raonen, accionen i reaccionen, i que tenen diverses intencions, cosa que s'evidencia, sobretot, amb l'expressivitat de la veu de Pere Quer. Les estructures, però, continuen essent bastant senzilles, amb un ordre sintàctic força canònic, s'estalvien pronoms mitjançant la repetició dels noms... S'utilitza també, bàsicament, el patró narratiu, però és clar que el canvi de situacions, de punts de vista i d'estils narratius comporta un domini més avançat de la llengua.

«Català Fàcil» és una col·lecció que sens dubte ajudarà l'aprenentatge del català de diverses maneres, tal com hem vist en aportacions semblants d'altres llengües. Hi havia, fins ara, poques iniciatives en aquesta direcció. L'aprenent pot sentir el text mentre el llegeix mentalment i repetir l'audició tantes vegades com li calgui, ja sigui per copsar-ne el sen-

tit a partir de l'entonació, ja sigui per repetir ell mateix paraules o frases i atendre aspectes de pronúncia o de significat. Pot llegir el text en veu alta després d'haver-lo sentit. Pot llegir el text i sentir després únicament la reproducció oral. O pot, simplement i única, sentir el text i gaudir de l'audició.

És ben cert que expressar-se, parlar, consisteix a saber què s'ha de dir o què s'ha de respondre en tal i tal situació i veure's capaç de dur a terme, amb correcció i fluïdesa, tasques i intercanvis cada cop més complexos en l'entramat social on es viu, tal com es fa, per exemple, en els cursos bàsics i elementals del nivell lllindar. Però finalment els parlants consideren que dominen una llengua quan amb ella expressen els seus sentiments, descriuen les seves percepcions, narren històries pròpies o alienes, reals o fictícies, aconsellen, es justifiquen, raonen... Amb aquesta col·lecció el professorat de català té la possibilitat, justament, de promoure, a més de l'afició a la lectura, el desenvolupament d'aquella habilitat expressiva, descriptiva i narrativa a què aspira l'aprenent quan diu que vol, no solament dir coses en català, sinó també pensar-hi.